

Raport Legislacyjny

Kwiecień 2017 r.

POLITYKA
INSIGHT

REFORMA EMERYTALNA

Wejście w życie: **1 października 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Nowelizacja ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw		9 grudnia 2015 r. Pierwsze czytanie projektu 16 listopada 2016 r. Trzecie czytanie	2 grudnia 2016 r. Senat nie wniósł poprawek	19 grudnia 2016 r. Prezydent podpisał ustawę

HAZARD

Wejście w życie: **1 kwietnia 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Nowelizacja ustawy o grach hazardowych		15 grudnia 2016 r. Trzecie czytanie	16 grudnia 2016 r. Senat nie wniósł poprawek	28 grudnia 2016 r. Prezydent podpisał ustawę

PAKIET WIERZYTELSKI

Wejście w życie: **1 czerwca 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności		26 stycznia 2017 r. Pierwsze czytanie 7 kwietnia 2017 r. Sejm przyjął poprawki Senatu	30 marca 2017 r. Senat wniósł poprawki	11 kwietnia 2017 r. Przekazano do podpisu Prezydenta

KONFISKATA ROZSZERZONA

Wejście w życie: **26 kwietnia 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Nowelizacja Kodeksu karnego oraz niektórych innych ustaw		26 stycznia 2017 r. Pierwsze czytanie 23 marca 2017 r. Sejm przyjął poprawki Senatu	16 marca 2017 r. Senat wniósł poprawki	11 kwietnia 2017 r. Prezydent podpisał ustawę

ZMIANA TRYBU WYBORU CZŁONKÓW KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Perspektywa wejścia w życie: **II kwartał 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Rządowy projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw	7 marca 2017 r. Rząd przyjął projekt ustawy	7 kwietnia 2017 r. Pierwsze czytanie		

PRZYWRÓCENIE INSTYTUCJI ASESORÓW SĄDOWYCH

Perspektywa wejścia w życie: **II kwartał 2017 r.**

	RZĄD	SEJM	SENAT	PREZYDENT
Rządowy projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, Prawa ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw	14 marca 2017 r. Rząd przyjął projekt ustawy	7 kwietnia 2017 r. Pierwsze czytanie projektu ustawy		

WAŻNY WYROK

SĄD APELACYJNY W WARSZAWIE: KARA PREZES UOKiK STUKROTNIE OBNIŻONA

Wyrok z 1 marca 2017 r.

W grudniu 2009 r. kontrolerzy UOKiK zamierzali przeszukać siedziby czterech telekomów, w tym Polską Telefonię Cyfrową (ERA, obecnie T-Mobile), podejrzewając nielegalne porozumienie na rynku telewizji mobilnej. Recepcjonistka i ochrona PTC odmawiali wpuszczenia przedstawicieli Urzędu, zgodzili się dopiero po godzinnych rozmowach. Ówczesna prezes UOKiK Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel uznała, że PTC umyślnie utrudniała kontrolę w celu ukrycia dowodów, i nałożyła na spółkę karę 30 mln euro. Według PTC problemy wynikały z konieczności poinformowania o kontroli członka zarządu. Sprawa trafiła do SOKiK, który w 2015 r. uznał, że kara nałożona przez prezes UOKiK jest zbyt wysoka, i obniżył ją do 300 tys. euro. Sąd apelacyjny w prawomocnym wyroku utrzymał orzeczenie w mocy. Sprawa PTC po raz kolejny wskazuje na zbyt wysokie kary nakładane przez Krasnodębską-Tomkiel.

01.03 2017 Kolejna rozprawa przed TrybKon odwołana. Powodem było wycofanie skargi przez wnioskodawców - grupę samorządowców, którzy nie mogli zapoznać się ze stanowiskiem rządu i Sejmu, ponieważ zostało im ono doręczone zbyt późno. Skarga dotyczyła przekazywania nowych zadań samorządom bez ich finansowania. Samorządowcy wnosili o odroczenie rozprawy, ale Trybunał się nie zgodził. Wnioskodawcy mieli też wątpliwości, czy sędzia Mariusz Muszyński, który w ostatniej chwili dołączył do składu orzekającego, ma mandat, by wydawać wyroki w TrybKon.

07.03 2017 Rząd zajmie się projektem ustawy o KRS. Ministrowie omówią dziś projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, który zakłada m. in. wygaszenie mandatów dotychczasowych członków rady w terminie 30 dni od dnia wejścia ustawy w życie. Ponadto na mocy nowych przepisów rada ma zostać podzielona na dwie izby, z których jedna składałaby się z sędziów, a druga m.in. z posłów. Sędziowie będą mogli być wybierani do KRS jedynie na dwie kadencje. Zdaniem wielu prawników projekt przyczyni się do ograniczenia niezależności sędziowskiej.

08.03 2017 Rząd chce uszczelnić pobór abonamentu telewizyjnego. Rządowe Centrum Legislacji zamieściło na swoich stronach projekt nowelizacji ustawy o opłatach abonamentowych. Dostawcy usług telewizyjnych będą musieli przekazywać dane swoich klientów Poczcie Polskiej. Konsumenci będą rejestrować odbiorniki telewizyjne u swoich usługodawców, którzy również tę informację prześlą Poczcie. Ustawa przewiduje karę za korzystanie z niezarejestrowanego telewizora w wysokości 30-krotności abonamentu.

09.03 2017 Ustawa o sieci szpitali z uwagami Gowina. MinZdro Konstanty Radziwiłł i wicepremier Jarosław Gowin poinformowali o zmianach, które nastąpią w ustawie o sieci szpitali. W wyniku wspólnych prac zaproponowano nowe rozwiązania, które uzależniają wysokość kwot przyznawanych szpitalom od rzeczywistej liczby wykonanych świadczeń. Powstanie też rozszerzona lista usług medycznych, które zostaną sfinansowane na dotychczasowych, konkursowych zasadach. Gowin był w rządzie głównym krytykiem ustawy - na posiedzeniu RadMin zgłosił wobec niej zdanie odrębne, za co publicznie zganiła go Beata Szydło.

15.03 2017 Rząd przyjął projekt ustawy zmieniającej drogę do zawodu sędziego. Rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, który zakłada wprowadzenie gwarancji zatrudnienia na stanowiskach asesorskich dla jej absolwentów oraz uniemożliwia objęcie stanowiska sędziego przez osoby wykonujące inne zawody prawnicze (adwokatów, radców prawnych). Projekt zakłada też zwiększenie wpływu MinSpra na funkcjonowanie szkoły. Będzie on ustalał limity przyjęć na aplikacje czy powoływał członków jej rady programowej. Przeciw projektowi protestowała m.in. Krajowa Rada Sądownictwa.

17.03 2017 Trybunał uznał zgromadzenia cykliczne za zgodne z konstytucją. Nowelizację ustawy o zgromadzeniach skierował do TrybKon prezydent przed jej podpisaniem. Wątpliwości Andrzeja Dudy dotyczyły m.in. przepisów wprowadzających zgromadzenia cykliczne, które mają mieć pierwszeństwo przed innymi demonstracjami organizowanymi w tym samym miejscu i czasie. Trybunał uznał przepisy za zgodne z konstytucją, czterech sędziów złożyło zdania odrębne, w tym wybrany głosami PiS Piotr Pszczółkowski. Według Marka Magierowskiego z KanPrez mimo orzeczenia prezydent podtrzymuje swoje wątpliwości co do ustawy.

21.03 2017 **Gliński potwierdza prace nad ustawą o własności mediów.** MinKult zapowiedział, że do połowy roku jego resort przedstawi projekt ustawy w sprawie dekoncentracji rynku medialnego w Polsce, a w ciągu 2-3 miesięcy - projekt poprawiający ściągłość abonamentu. Gliński powiedział też, że wydarzenia takie, jak list szefa Axel Springer Marka Dekana, mogą przyczynić się do przyspieszenia prac nad ustawą dekoncentracyjną. Dekan w liście do pracowników polskiego oddziału firmy napisał m.in., że przedłużenie kadencji Donalda Tuska na stanowisku szefa RadEur to zwycięstwo nad Kaczyńskim. Listem ma zająć się sejmowa komisja kultury na nadzwyczajnym posiedzeniu 22 marca.

23.03 2017 **Sejm odrzucił wniosek o odwołanie Szydło.** 238 posłów zagłosowało przeciw wnioskowi PO o konstruktywne wotum nieufności dla rządu Beaty Szydło i powołanie Grzegorza Schetyny na premiera. Za było 174 posłów PO, Nowoczesnej oraz PSL. Schetyna zarzucił PiS, że „idzie tą samą drogą co dyktatorska Rosja”, a Jarosław Kaczyński jest „faktycznym kierownikiem najgorszego rządu po 1989 r”. Zdaniem premier wniosek PO był „kolejnym odcinkiem błazeńskiej sztuki opozycji”. Mimo porażki w głosowaniu, wniosek wzmocnił Schetynę jako lidera opozycji, bo poparli go Nowoczesna i PSL.

28.03 2017 **Biernat może już nie wrócić do orzekania w Trybunale.** Prezes TrybKon nakazała Stanisławowi Biernatowi, by wykorzystał zaległe 57 dni urlopu - oznacza to, że wiceprezes TrybKon praktycznie nie wróci do pracy, bo jego kadencja upływa 26 czerwca. Biernat deklarował chęć powrotu do orzekania z początkiem kwietnia. Jego nieobecność wpłynie na układ sił w TrybKon - obecnie zasiada w nim ośmiu sędziów wybranych przez obecny Sejm, ale Piotr Pszczółkowski coraz częściej orzeka wbrew linii politycznej PiS. Gdyby Biernat wrócił z urlopu, sędziowie wybrani przez PiS (ale bez Pszczółkowskiego) byłiby w mniejszości siedem do ośmiu.

10.04 2017 **Sędziowie Trybunału chcą zgromadzenia ogólnego.** Ośmiu z 15 sędziów TrybKon zaapelowało do prezes Julii Przyłębskiej o zwołanie zgromadzenia ogólnego z udziałem Andrzeja Dudy. Jako powody wskazali sprzeczne z przepisami kształtowanie składów orzekających, niezgodne z prawem zastępowanie Przyłębskiej przez Mariusza Muszyńskiego i ograniczanie jawności postępowań. List podpisało siedmiu sędziów wybranych przez poprzedni Sejm oraz wybrany w obecnej kadencji Piotr Pszczółkowski. List świadczy o otwartym konflikcie w TrybKon, w którym przewagę mają sędziowie wybrani głosami PiS.

12.04 2017 **PiS może wycofać się z wprowadzania dwukadencyjności w samorządach.** Do końca maja zapadnie decyzja w sprawie ograniczenia liczby kadencji dla wójtów, burmistrzów i prezydentów do dwóch - poinformował wiceszef sejmowej komisji samorządu Grzegorz Woźniak (PiS). Poseł zaznaczył, że nie powstał projekt w tej sprawie, bo w ostatnim czasie trwały prace nad ważniejszymi dla PiS kwestiami, np. nad ustawą o metropolii warszawskiej. Wprowadzenie dwukadencyjności zapowiedział kilka tygodni temu Jarosław Kaczyński. Niewykluczone jednak, że partia wycofa się z tego pomysłu, by nie zaoznaczyć konfliktu z samorządowcami.

13.04 2017 **PiS chce kontrolować obsadę kierownictwa sądów.** Poselski projekt nowelizacji ustawy o ustroju sądów zakłada, że prezesów sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych będzie powoływał MinSpra, przy czym nie będzie musiał zasięgnąć opinii zgromadzenia sędziów i Krajowej Rady Sądownictwa. Ponadto projekt poszerza zakres oświadczeń majątkowych składanych przez sędziów oraz upoważnia MinSpra do odwołania obecnych prezesów w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie nowych przepisów. Proponowane zmiany znacznie zwiększają wpływ MinSpra na sądy i stoją w sprzeczności z zasadami trójpodziału i równowagi władz.

AWANSE I DYMISJE:

Eligiusz Krześniak
został partnerem zarządzającym w kancelarii Squire Patton Boggs.

Piotr Walczak
został wiceministrem finansów i wiceszefem Krajowej Administracji Skarbowej.

Beata Marczak
została zastępcą ProkGen ds. przestępczości zorganizowanej i korupcji.

Jarosław Pinkas
został pełnomocnikiem rządu ds. bezpieczeństwa żywności.

Jak zmieniają się przepisy o ochronie danych osobowych

Resort cyfryzacji opublikował projekt ustawy o ochronie danych osobowych. Do polskiego prawa wprowadza on przepisy unijnego rozporządzenia.

Maciej Czapluk, *analityk ds. prawnych*

Projekt ma do polskiego prawa wprowadzić przepisy unijnego rozporządzenia, które na firmy i instytucje przetwarzające dane osobowe nakłada nowe obowiązki. Rozporządzenie jest stosowane bezpośrednio, ale niektóre kwestie (np. wiek dziecka, do którego konieczne będzie uzyskanie zgody rodzica na przetwarzanie jego danych) państwa członkowskie mogą regulować samodzielnie.

Prace nad projektem prowadzone są w MinCyfr pod nadzorem Macieja Kaweckiego, doradcy w gabinecie politycznym Anny Streżyńskiej. Projekt nie jest jeszcze kompletny, brakuje w nim m.in. przepisów zmieniających regulacje sektorowe - np. bankowe i ubezpieczeniowe. Resort planuje udostępnić jego pełną wersję w czerwcu 2017 r.

Jednoinstancyjne postępowanie administracyjne. Resort cyfryzacji chce zrezygnować z dwuinstancyjnego postępowania w sprawach naruszenia ochrony danych osobowych na rzecz postępowania jednoinstancyjnego. Oznacza to, że podmiotowi niezadowolonemu z decyzji prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych nie będzie przysługiwało prawo złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Ewentualna skarga rozpatrywana będzie przez sąd administracyjny. Projekt daje jednak prezesowi możliwość uchylecia własnej decyzji i wydania nowej w przypadku wniesienia skargi uznanej przez niego za zasadną.

Niezależne postępowanie cywilne. Projekt umożliwia również, niezależnie od postępowania przed Urzędem, wszczęcie postępowania cywilnego. Sądami właściwymi mają być sądy okręgowe. Celem postępowania cywilnego jest uzyskanie odszkodowania, w odróżnieniu od postępowania administracyjnego, które zmierza do ukarania odpowiedzialnego za naruszenie przepisów. Projekt zobowiązuje też sądy i prezesa Urzędu do wzajemnego zawiadamiania się o toczących się postępowaniach, choć nie spowoduje to automatycznego zawieszenia jednego z nich.

Tytuł ustawy

Projekt ustawy o ochronie danych osobowych

Osoby odpowiedzialne

Maciej Kaweckie, doradca MinCyfr

Perspektywa uchwalenia

IV kw. 2017 r.

Postępowanie kontrolne z urzędu lub na podstawie uzyskanych informacji. Przedstawiony przez resort projekt opisuje tryb, w jakim będą toczyły się kontrole przestrzegania przepisów o ochronie danych. Będą je przeprowadzali upoważnieni przez prezesa Urzędu pracownicy. Będą oni mogli wejść do kontrolowanego lokalu oraz będą mieli dostęp do dokumentów i informacji związanych z przedmiotem kontroli. Jeśli stwierdzą naruszenie przepisów, zadaniem prezesa Urzędu będzie wszczęcie postępowania administracyjnego.

Wysokie kary dla przedsiębiorców. Prezes Urzędu będzie mógł nakładać kary pieniężne na firmy, które nie przestrzegają przepisów unijnego rozporządzenia. Mogą one wynieść nawet 20 mln euro lub 4 proc. światowego obrotu firmy. Takie kary będą stosowane m.in. za naruszenie podstawowych zasad przetwarzania danych osobowych.

Niskie kary dla podmiotów publicznych. Projekt przewiduje również kary dla podmiotów publicznych (np. ministerstw, urzędów skarbowych czy ZUS) za nieprzestrzeganie rozporządzenia. Przy decyzji o karze prezes Urzędu będzie brał pod uwagę m.in. umyślność i stopień naruszenia. Kara nie będzie przekraczać 100 tys. zł.

Projekt wpłynie na wszystkie podmioty, które przetwarzają dane osobowe. Wymagania określone w ustawie będą musiały spełniać zarówno przedsiębiorstwa, banki, operatorzy telefony, internetowi, jak i podmioty publiczne, które prowadzą zbiory danych osobowych.

RYZYKA LEGISLACYJNE

Projekt MinCyfr nie zawiera jeszcze przepisów wprowadzających, pomija też zmiany do ustaw sektorowych. Z ujawnionych przepisów kontrowersje może budzić przekazanie kompetencji sądom administracyjnym, co grozi wydłużeniem rozstrzygnięć. Ponadto sądy te nie będą badały merytorycznych podstaw nałożenia na podmiot kary, a jedynie ich legalność. Polska powinna dostosować przepisy do unijnego rozporządzenia do 25 maja 2018 r., projekt zostanie więc najpóźniej uchwalony do końca 2017 r.

Asesorzy wrócą do sądów

Resort sprawiedliwości chce stworzyć korpus nowych urzędników sądowych. W przyszłości zostaną sędziami.

14 marca 2017

Rząd przyjął projekt ustawy zmieniającej drogę do zawodu sędziego

20 lutego 2017

W Sieci: Ziobro o zmianach w sądownictwie

31 stycznia 2017

Rz: Reforma KRS wywoła wonę
MinSpra z sędziami

20 stycznia 2017

Ziobro zapowiedział zmiany w sądownictwie

Maciej Czapluk, *analityk ds. prawnych*

Nowa ustawa przywraca stanowisko asesorów. Na posiedzeniu 14 marca rząd przyjął nowelizację ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (KSSiP). Projekt zakłada przywrócenie instytucji asesorów sądowych, czyli urzędników posiadających kwalifikacje do orzekania. Będą oni przechodzić w sądach swoisty okres próby, po którym zostaną uprawnieni do otrzymania bezterminowej nominacji sędziowskiej. Asesorzy funkcjonowali już w polskim sądownictwie do 2009 r., kiedy to w życie wszedł wyrok TrybKon z 2007 r. zakazujący im orzekania. Trybunał uznał, że funkcje sędziowskie może sprawować tylko sędzia.

Kształceni w krakowskiej szkole ministerialnej. Kluczową rolę w edukacji asesorów odegra Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. Po wejściu w życie ustawy MinSpra uzyska nad nią większą kontrolę, m.in. dzięki możliwości obsadzania rady programowej uczelni w dużo większym stopniu niż obecnie. Szef resortu sprawiedliwości będzie również sprawował ogólny nadzór nad aplikacją sędziowską oraz ustalał limity przyjęć. Zachowana zostanie zasada, że absolwenci szkoły w ciągu sześciu lat od jej ukończenia przez co najmniej trzy lata będą musieli pracować w sądach. W przeciwnym razie zwrócą przyznane na czas nauki stypendium.

Etaty sędziowskie głównie dla asesorów. Każdy, kto ukończy aplikację sędziowską w KSSiP, będzie nominowany na stanowisko asesora sądowego. Na kolejność obsadzania stanowisk wpłynie wynik egzaminu. Oznacza to, że o obsadzaniu stanowisk asesorskich zdecyduje komisja egzaminacyjna KSSiP powoływana przez MinSpra, który wskaże siedmiu z dziewięciu jej członków. Po czterech latach asesorzy mają być automatycznie mianowani na stanowiska sędziowskie. Ustawa utrudnia jednocześnie zostanie sędzią innym przedstawicielom zawodów prawniczych - notariuszom, radcom prawnym czy adwokatom. Zostaną im jedynie miejsca nieobsadzone przez absolwentów KSSiP.

Rozległy nadzór ministra. Asesorów mianował prezydent po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Po nowelizacji będzie to samodzielnie robił MinSpra. Ponadto szef resortu sprawiedliwości będzie wyznaczał miejsce pracy asesorów oraz dowolnie ich przenosił, tłumacząc to np. likwidacją miejsca pracy. MinSpra będzie również przedstawiał KRS wykaz mianowanych asesorów z wnioskiem o powierzenie im obowiązków sędziego. Rada będzie miała zaledwie 30 dni na sprzeciw od decyzji ministra. Biorąc pod uwagę, że taka lista będzie obejmowała kilkadziesiąt nazwisk (absolwentów KSSiP), kontrola KRS stanie się ograniczona.

Asesorzy mniej niezależni niż sędziowie. Zgodnie z konstytucją sędziowie mają być „niezależni i niezawisli”. Ustawa zasadnicza nie przewiduje podobnej ochrony dla asesorów sprawujących funkcje orzecznicze - m.in. dlatego TrybKon zakazał im orzekania. Nowa ustawa umożliwia asesorom orzekanie w sądach rejonowych, z wyjątkiem decydowania o tymczasowym aresztowaniu i o wszczęciu bądź umorzeniu śledztwa oraz rozstrzygania spraw z zakresu prawa rodzinnego. Awans asesora na stanowisko sędziego będzie zależał od MinSpra, więc mogą oni wydawać wyroki zgodne z oczekiwaniami szefa resortu.

CO DALEJ

Przywrócenie do polskiego systemu sądowego instytucji asesora oznacza większy wpływ rządu na orzeczenia sądów. Asesorzy zajmą etaty obsadzone przez dotychczasowych sędziów, którzy pod presją polityczną zaczęli przechodzić w stan spoczynku. Docelowo asesorzy zostaną nowymi sędziami, a swój awans będą zawdzięczali MinSpra. Resort liczy zapewne na to, że sędziowie po asesurze nie będą przeciwstawiali się władzy wykonawczej w sprawach politycznych oraz że będą bardziej ulegli niż sędziowie, którzy wcześniej byli radcami prawnymi czy adwokatami.

Jak PiS rozprawi się z prezesami sądów

Dzięki nowelizacji ustawy o sądach Zbigniew Ziobro będzie mógł powołać lojalnych wobec siebie prezesów sądów.

Maciej Czapluk, *analityk ds. prawnych*

Grupa posłów PiS złożyła w Sejmie projekt nowelizacji ustawy regulującej ustrój sądów. Zakłada on poszerzenie kompetencji MinSpra, szczególnie przy powoływaniu i odwoływaniu prezesów sądów. Część propozycji, np. obowiązek losowego przydziału sędziów do spraw, zapowiadał wcześniej resort, więc można przyjąć, że projekt faktycznie powstał w MinSpra. Opozycja i organizacje samorządowe wskazują, że to kolejny pomysł rządu, który rozmywa zasadę trójpodziału władzy. Po pierwszym czytaniu w Sejmie jest już nowelizacja ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, zgodnie z którą jej członkowie będą wybierani przez parlament.

Ziobro usunie niepokornych prezesów. Ustawa pozwala MinSpra odwołać wszystkich prezesów sądów w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie nowelizacji. Zbigniew Ziobro prawdopodobnie nie skorzysta z tego uprawnienia w szerokim zakresie i ograniczy się do odwołania prezesów, którzy wcześniej krytykowali jego działania. Zagrożeni mogą więc być przede wszystkim prezesi sądów wyższych instancji (apelacyjnych i okręgowych), którzy krytykowali działania PiS wobec TrybKon. Projekt został złożony na kilka dni przed protestem sędziów zaplanowanym na 20 kwietnia - prezesi, którzy wezmą w nim udział, zapewne zostaną odwołani.

Powoła lojalnych nowicjuszy. Dotychczas prezesów sądów również powoływał MinSpra, ale opinię o kandydatach musiało wyrazić zgromadzenie ogólne sędziów danego sądu. W przypadku negatywnej opinii wybór mogła zablokować Krajowa Rada Sądownictwa. KRS mogła również sprzeciwić się odwołaniu prezesa sądu. W nowelizacji zgromadzenia ogólne oraz KRS zostały wyłączone z procesu wyboru prezesów sądów. Projekt poszerza również katalog osób, które mogą zostać prezesami (np. prezesem sądu apelacyjnego może zostać sędzia sądu okręgowego), co ułatwi MinSpra powołanie lojalnych wobec siebie sędziów z sądów niższych instancji.

20 kwietnia 2017

Protest sędziów przeciwko rządowym planom zmian w sądownictwie

20-21 kwietnia 2017

Odbędzie się 40. posiedzenie Sejmu

14 marca 2017

Rząd przyjął projekt ustawy zmieniającej drogę do zawodu sędziego

7 marca 2017

Rząd przyjął projekt ustawy o KRS

Więcej narzędzi nacisku. Prezesi sądów nadal będą mogli zwracać uwagę prezesom sądów niższych instancji, jeśli stwierdzą uchybienia w kierowaniu instytucją. Nowelizacja rozszerza katalog adresatów krytyki o przewodniczących wydziałów i kierowników sekcji. Zwrócenie uwagi może być połączone z obniżeniem dodatku funkcyjnego o 15-50 proc. na maksymalnie sześć miesięcy. Podobne kary będzie mógł nakładać MinSpra na prezesów sądów apelacyjnych. Projekt rozszerza również zakres informacji umieszczanych w oświadczeniach majątkowych sędziów m.in. o wszystkie aktywa, których wartość przekracza 10 tys. zł. Powyższe narzędzia wzmocnią presję resortu na prezesów.

Sędziowie odejdą na wcześniejszą emeryturę. Ustawa zmienia również wiek, w którym sędziowie mogą przechodzić w stan spoczynku. Obecnie jest to 67 lat dla obu płci, zgodnie z nową propozycją będzie to 60 lat dla kobiet oraz 65 lat dla mężczyzn. Sędziowie będą mogli orzekać dłużej, jeśli zgłoszą to MinSpra i przedłożą odpowiednie zaświadczenie lekarskie. Ziobro liczy zapewne, że nieustająca presja PiS na sędziów zmusi ich do wcześniejszego przejścia w stan spoczynku. Wtedy wakaty sędziowskie zostaną wypełnione przez asesorów sądowych, czyli urzędników mianowanych bezpośrednio przez MinSpra.

CO DALEJ

Projekt został złożony jako poselski, nie musi więc być poddawany konsultacjom publicznym i od razu zostanie skierowany do prac w komisjach sejmowych. Parlament zapewne przyjmie nowe przepisy jeszcze w II kw. 2017 r., prawdopodobnie łącznie z nowelizacją prawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Ziobro raczej nie będzie korzystał z przysługujących mu uprawnień na szeroką skalę. Otrzyma jednak bardzo wygodne narzędzie nacisku i ewentualnego karania sędziów, którzy nie podporządkują się jego woli w sprawach politycznych.

Jak ustawa Radziwiłła zmieni rynek szpitalny

Ustawa o sieci szpitali uderzy przede wszystkim w fundusz Penta i Grupę Nowy Szpital.

Piotr Semeniuk, starszy analityk ds. prawnych

Sejm przyjął nowelizację ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. O kwalifikacji szpitala do sieci będzie decydować MinZdro, a jednym z warunków jest posiadanie przez szpital od co najmniej dwóch lat umowy z NFZ na refundację świadczeń w ramach izby przyjęć lub szpitalnego oddziału ratunkowego („SOR”). Poprzez sieć rozdysponowane ma zostać 91 proc. środków przeznaczanych na leczenie szpitalne, czyli ok. 26,8 mld zł. O pozostałe 9 proc. na dotychczasowych zasadach będą mogły ubiegać się szpitale, które nie weszły do sieci.

Szpitale państwowe i samorządowe: zyskają duże, tracą niektóre gminne. Większość publicznych szpitali należy do samorządów, niektóre do skarbu państwa, np. Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Na zmianach zyskają przede wszystkim wielospecjalistyczne placówki oferujące kompleksowe usługi - to one głównie miały podpisane kontrakty na SOR-y. Spośród szpitali publicznych stracić mogą placówki skupiające się na jednej lub kilku specjalizacjach, te znajdujące się w mniejszych gminach (dlatego ustawę krytykuje PSL), a także część szpitali na Śląsku - to w tym regionie Polski jest największe zagęszczenie szpitali w stosunku do liczby mieszkańców.

Sieci ambulatoryjne: większość przychodów ich szpitali nie pochodzi z NFZ. Usługi ambulatoryjne, nie wymagające hospitalizacji, to od lat najbardziej dochodowa gałąź branży. Dominują w niej trzej gracze: kontrolowany przez rodzinę Rozwadowskich Enel-Med, grupa Medicover oraz największy, należący do brytyjskiego koncernu Bupa, LuxMed. Ustawa nie wpłynie znacząco na te firmy, ponieważ nawet jeśli posiadają swoje szpitale to pacjentów pozyskują głównie nie przez NFZ, a poprzez sieć własnych poradni albo swoje spółki ubezpieczeniowe jak w przypadku Medicover. Najmniej na zmianach straci Enel-Med, dla którego pieniądze z NFZ to ok. 3 proc. przychodów i który nie posiada wyspospecjalistycznego szpitala.

1 października 2017

Planowane wejście w życie ustawy o sieci szpitali.

23 marca 2017

Sejm przyjął ustawę o sieci szpitali.

8 marca 2017

Ustawa o sieci szpitali z uwagami Gowina.

28 lutego 2017

GW: Sośnierz krytycznie o projekcie sieci szpitali.

21 lutego 2017

Rząd przyjął projekt ustawy o sieci szpitali

Szpitale prywatne: w najgorszej sytuacji. Większość z około tysiąca polskich szpitali jest nie tylko publiczna, ale też nieskomercjalizowana i działa jako zakłady opieki zdrowotnej. Szpitale skomercjalizowanych, ale publicznych jest ok. 100 i to one mają większą szansę znaleźć się w sieci niż szpitale całkowicie prywatne - nowe lub przekształcone z publicznych. Ponieważ ok. 90 proc. szpitali prywatnych nie kontraktowała izby przyjęć, większość z nich będzie musiała pilnie znaleźć alternatywne do NFZ źródła finansowania. Wyjątkiem będą niektóre prywatne szpitale wysokospecjalistyczne - do nich trafi większość z 9 proc. środków NFZ na świadczenia szpitalne, przyznawanych na dotychczasowych zasadach.

Koncerny szpitalne: ciemne chmury nad Nowym Szpitalem i Pentą. Słowacki fundusz inwestycyjny kontroluje spółkę EMC Instytut Medyczny, która posiada dziesięć szpitali, głównie sprywatyzowanych. Udział NFZ w finansowaniu szpitali Penty jest wyższy niż w przypadku szpitali prywatnych należących do trzech gigantów rynku ambulatoryjnego. Większość placówek Słowaków nie wejdzie zapewne do sieci. W podobnej sytuacji jest Grupa Nowy Szpital, właściciel dziewięciu, głównie sprywatyzowanych szpitali powiatowych. Spośród placówek należących do trzech sieci ambulatoryjnych najwięcej na ustawie może stracić Medicover, który ma najdroższy w Polsce prywatny szpital na warszawskim Wilanowie. Koszt jego budowy wynosił ok. 40 mln euro.

CO DALEJ

Na skutek ustawy mniejsze szpitale będą łączone z większymi, które znajdą się w sieci - początkowo jedynie formalnie, docelowo będą przenoszone etaty i infrastruktura. Ze względu 10 mld zł zadłużenia szpitali publicznych, te, które wejdą do sieci, nie będą zdolne do szybkich inwestycji, co początkowo zwiększy kolejki. Niektórzy pacjenci przeniosą się do szpitali prywatnych. Ustawa zmniejszy rynkowy udział tych ostatnich, ponieważ pozbawi je finansowania z NFZ, ale może zwiększyć udział prywatnych wydatków w finansowaniu usług szpitalnych. To szansa m.in. dla prywatnych ubezpieczycieli zdrowotnych.

Na kogo wpłynie nowa ustawa hazardowa

Na wejściu w życie nowego prawa najwięcej zyska Totalizator Sportowy i Polska Grupa Zbrojeniowa. Stracą zagraniczne kasyna internetowe.

Maciej Czapluk, *analityk ds. prawnych*

1 kwietnia w życie wejdzie nowelizacja ustawy o grach hazardowych. Zgodnie z ustawą „prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych, gry telebingo oraz gier na automatach poza kasynem gry” będzie objęte monopolem państwa. W praktyce automaty dostępne będą jedynie w sieci salonów gier, którą utworzy Totalizator Sportowy. Państwo będzie też miało monopol na organizowanie gier hazardowych w internecie. Ustawa nie zmienia nic w funkcjonowaniu kasyn stacjonarnych - będą działać na dotychczasowych zasadach.

Zablokowanie wszystkich kasyn on-line. Kasyna oferujące gry hazardowe w internecie dotychczas dostępne z Polski zostaną zablokowane, a ich dotychczasowi klienci stracą dostęp do swoich kont. Ustawa przewiduje, że w to miejsce Totalizator Sportowy założy kasyno internetowe, które pod nadzorem MinFin będzie wykonywało monopol państwa w tej dziedzinie. Zakaz urządzania prywatnych gier losowych przez internet nie obejmie zakładów wzajemnych organizowanych przez bukmacherów. Rynek internetowych gier hazardowych z wyłączeniem zakładów wzajemnych jest wart ok. 400 mln zł rocznie*.

Totalizator największym beneficjentem zmian. Oprócz prowadzenia kasyna internetowego spółka będzie też wykonywać monopol państwa w zakresie urządzania gier liczbowych poza kasynami stacjonarnymi. Zapowiedzieli to na marcowej konferencji prasowej wiceszef MinFin Wiesław Janczyk i członek zarządu Totalizatora Radosław Śmigulski. Spółka będzie miała wyłączność na prowadzenie sieci salonów, w których ustawiane będą maszyny do gry. Zgodnie z ustawą, w jednym salonie nie będzie mogło działać do 50 automatów. Przychody Totalizatora mogą znacząco wzrosnąć - w 2015 r. wyniosły ok. 5 mld zł.

Dostawcy internetowi obawiają się utraty klientów. Ustawa, tak jak było dotychczas, pozwala bukmacherom na prowadzenie zakładów wzajemnych przez internet pod warunkiem uzyskania zezwolenia MinFin. W przypadku nieuzyskania przez bukmachera stosownej zgody resortu finansów, jego strona trafi do utworzonego na mocy ustawy rejestru domen, a dostawcy usług internetowych będą zobowiązani do jej zablokowania w ciągu 48 godzin. Poza karą w wysokości 250 tys. zł dostawcom grozi utrata klientów, którzy mogą szukać alternatywnych metod dostępu do internetu, pozwalających na korzystanie z zablokowanych stron.

PGZ zbuduje maszyny do gry dla Totalizatora. Początkowo spekulowano, że maszyny może dostarczyć amerykańska spółka IGT, ale w oświadczeniu z 1 marca Totalizator zapowiedział, że produkcję zleci Wojskowemu Zakładowi Łączności, będącym częścią Polskiej Grupy Zbrojeniowej i spółce Exatel, która została 29 marca przejęta przez Skarb Państwa. MinFin szacuje, że Totalizator zamówi ok. 35 tys. urządzeń. Nie wiadomo, jaki będzie łączny koszt zakupu (eksperci mówią o co najmniej 30 tys. zł za jeden automat), ale możliwy jest przychód PGZ w wysokości nawet 1 mld zł.

CO DALEJ

Ustawa wchodzi w życie 1 kwietnia, ale część jej zapisów (np. utworzenie rejestru zakazanych stron internetowych) zacznie obowiązywać 1 lipca 2017 r. Celem nowych regulacji jest przede wszystkim zwiększenie wpływów podatkowych - w odróżnieniu od zagranicznych kasyn internetowych i bukmacherów Totalizator będzie płacił podatki w Polsce. Po wejściu w życie ustawy może okazać się, że zniechęcenie graczy oraz niezadowolające wpływy do budżetu wymuszą na resorcie finansów zmianę przepisów - np. działalność niepaństwowych kasyn internetowych zostanie dopuszczona w ograniczonym zakresie, o ile zaczną one płać podatki w Polsce.

* Dane Roland Berger Strategy Consultants za 2013 r.

Co dalej w legislacji

Kolejne projekty ustaw reformujących sądownictwo. Na posiedzeniu Sejmu w dniach 5-7 kwietnia odbyło się pierwsze czytanie projektów ustaw zmieniających zasady wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa oraz przywracających instytucję asesorów sądowych. Ustawy umożliwią MinSpra Zbigniewowi Ziobro mianowanie sędziów praktycznie bez udziału środowiska sędziowskiego. Ponadto 12 kwietnia grupa posłów PiS złożyła w Sejmie projekt ustawy, który umożliwia MinSpra powoływanie i odwoływanie prezesów sądów. Według doniesień medialnych PiS ma już gotowy projekt odwołujący wszystkich sędziów Sądu Najwyższego łącznie z I Prezes tego sądu, która jako jedna z nielicznych próbowała stawiać opór reformom sądownictwa szykowanym przez rządzących. Jej odwołanie mogłoby oznaczać pokonanie oporu wobec zmian wymiaru sprawiedliwości.

Zmiany również w służbie zdrowia. Prezydent podpisał ustawę wprowadzającą tzw. sieć szpitali. Wejdą do niej te placówki, które przez co najmniej ostatnie dwa lata miały umowy z NFZ obejmujące określone świadczenia (np. oddział chirurgii czy położnictwa). O kształt ustawy MinZdro Konstanty Radziwiłł toczył zacięte boje z wicepremierami Mateuszem Morawieckim oraz Jarosławem Gowinem. Funkcjonowanie służby zdrowia po wprowadzeniu kontrowersyjnej ustawy może być kluczowe dla dalszych losów Radziwiłła w rządzie. Cały czas ważą się też losy nowelizacji prawa farmaceutycznego, która wprowadzi zasadę, że tylko farmaceuta będzie mógł być właścicielem apteki. Projekt jest krytykowany m.in. z powodu ograniczania swobody prowadzenia działalności gospodarczej, jednak MinZdro jest zdeterminowane do wprowadzenia zmian podkreślając, że regulacja pozytywnie wpłynie szczególnie na małe, lokalne apteki oraz zwiększy bezpieczeństwo pacjentów kupujących leki.

Trybunał Konstytucyjny miejscem konfliktów. Trybunał zaczął wydawać wyroki, m.in. 16 marca orzekł o zgodności z konstytucją ustawy o zgromadzeniach (przepisy zaskarżył prezydent), jednak nadal więcej mówi się o konfliktach wewnątrz Trybunału a nie o jego roli w stanowieniu prawa. W kwietniu sędziowie wybrani przez poprzedni Sejm oraz sędzia Piotr Pszczółkowski wybrani głosami PiS napisali list do prezes Julii Przyłębskiej z prośbą o zwołanie zgromadzenia ogólnego z udziałem prezydenta. Jako powody wskazali niepokojące wydarzenia, jakie mają miejsce w Trybunale, m.in. rolę sędziego Mariusza Muszyńskiego, który faktycznie rządzi Trybunałem oraz czyta prywatną korespondencję sędziów. W odpowiedzi pozostali sędziowie również wystosowali list, w którym oznajmiają, że prace w Trybunale toczą się normalnie i nie ma potrzeby zwoływania zgromadzenia. Niezależnie jak dalek potoczy się ten spór, Trybunał jest obecnie instytucją fasadową i nie pełni roli, do jakiej został powołany.

Niepewne losy zakazu handlu w niedzielę. W sejmowej podkomisji stałej ds. rynku pracy cały czas toczą się prace nad obywatelskim projektem ustawy o zakazie handlu w niedzielę. Ostatnie posiedzenie odbyło się 20 kwietnia. Przewodniczący podkomisji Jan Mosiński (PiS) stwierdził po nim, że aby wypracować jasne i klarowne przepisy w sprawie handlu w niedzielę potrzebne będą 3-4 posiedzenia podkomisji, a nie jak wcześniej zakładano dwa. Rząd cały czas nie przedstawił jednak oficjalnego stanowiska w sprawie ustawy. Strategią PiS może być więc przeciąganie pracy nad projektem pod pretekstem „próby pogodzenia różnych interesów”. Bez precyzyjnego stanowiska RadMin (nawet nieoficjalnego) Sejm nie uchwali zapewne ustawy. Być może rząd z podjęciem decyzji chce poczekać do połowy roku, kiedy lepiej będzie mógł ocenić sytuację gospodarczą i fiskalną kraju.

Maciej Czapluk
Analityk ds. prawnych
(+48) 22 436 73 20
m.czapluk@politykainsight.pl

Piotr Semeniyuk
Starszy analityk ds. prawnych
(+48) 22 436 73 19
p.semeniyuk@politykainsight.pl

Wiedza szyta na miarę

Polityka Insight oferuje usługi analityczne na zamówienie. Nasi eksperci zbadają interesujący Cię temat i odpowiedzą na Twoje pytania.

Więcej na: www.research.politykainsight.pl

PREZENTACJE TEMATYCZNE

Briefujemy zarządy firm i banków na temat sytuacji politycznej, perspektyw gospodarczych i otoczenia regulacyjnego.

ANALIZY I RAPORTY

Wykonujemy badania ilościowe i jakościowe, zawsze zorientowane na użyteczność dla zamawiającego. Przygotowujemy kilkunastonicowe analizy.

SPOTKANIA EKSPERCKIE

Wspólnie z partnerami organizujemy okrągłe stoły lub śniadania eksperckie na wybrany temat – ze starannie dobranymi uczestnikami.